

Львівська брама
Олександр В. Ірванець

«...Як тебе не любити, Києве мій! Ну, не любити можна по-всякому. Можна тихо і злісно, крадькома, як москаль який-небудь. А можна відверто, із розпачем, як ось я, наприклад, зараз. Тут і тепер. На задній лаві довжелезного тролейбуса-гармошки, де біля протилежного вікна куняє, задерши голову, конкретно п'яний або дуже перевтомлений чоловік, іще кілька спин пасажирів видніються попереду, у перспективі...»

Олександр Ірванець

Львівська брама

1

...Як тебе не любити, Києве мій! Ну, не любити можна по-всякому. Можна тихо і злісно, крадькома, як москаль який-небудь. А можна відверто, із розпачем, як ось я, наприклад, зараз. Тут і тепер. На задній лаві довжелезного тролейбуса-гармошки, де біля протилежного вікна куняє, задерши голову, конкретно п'яний або дуже перевтомлений чоловік, іще кілька спин пасажирів видніються попереду, у перспективі. Салон освітлюється тьмяно, та ще ззовні стукотить по корпусу й стікає віконними шибамися цей занудний жовтневий дощ.. Ні, такого тебе я й справді не люблю, мій Києве, столиця моєї держави, плюс-мінус матір усіх руських городів.

І якої, питаю, біди цей кум Іван живе тут так далеко? Хоча де ж йому жити іще: на Інститутській чи на городецького він однокімнатної гостинки в панельному блоці не винайме. Бо, по-перше, там блоків не будують, а по-друге, навіть коли б їх там десь і притулили, коштувала б та гостинка огого. А йому ще й сім'ю годувати. Отож і тулиться на Куренівці. Дивний район, далекий, недосяжний. Колись його було затопило грязюкою-пульпою з будівельних котлованів. Ти десь про це читав - чи то у віршах, чи у прозі. Здається, навіть книжку про це видали. Ну й мало ім. Знову натулили там житла, а ще ж треба було попередньо всю ту грязюку повідчищати, повивозити. Те трапилося, щоправда, років сорок тому. Ну та було й було, забудьмо. Краще оно роздивитися, де це ми ідемо зараз? Ага, хрін тут побачиш за цією зливою. Оно аж у салон стікають хвилясті холодні цівочки, десь, видно, квартира не до кінця притулена. Бр-р-р...

Якісь будинки пропливають за вікном, тепло світять затишними кухонними вікнами. Та чого там, метра не проїдемо, «Лук'янівську» мусить бути видно. Онде на передні двері якась хамула преться з собакою. Ну звичайно, бультер'єр, і без намордника. «Не бойтесь, не бойтесь, собачка не

кусайтца...» А псюра тягне її по салону, важко відсапуючи, сюди, до тебе, вона його ледве втримує. Сахаються, відсуваються поодинокі спини пасажирів. Невже вона хоче сісти тут? Ну, пронесло, дякувати Богу, знайшла порожнє місце, навіть два. А то б пес почав принохуватися, лізти лизатися тощо. Ти ж знаєш, як на тебе реагують пси, коли ти напідпитку. Тут ця Іванова горілка стоїть у грудях і ніяк не хоче нижче опускатися, лише час від часу дає про себе знати конденсованими випарами, і ти, щоб не гикнути, мусиш зціплювати щелепи. А в бультер'єра, між іншим, коли він зціплює щелепи, сила стиснення досягає тридцяти восьми атмосфер. Хоча ти все одно не знаєш, багато це чи мало. Хтось тобі розповідав. Для прикладу, двері у вагоні метра, коли зачиняються, то, здається, мають десять атмосфер. Чи вісім? А горілка була просто жакливою. Ти ще протестував, казав, що не п'єш білої вже багато років, і це була чистісінька правда. Проте Іван зумів тебе переконати, що горілка не зовсім біла, що вона підфарбована: на дні пляшки й справді плавала розкисла перчинка зовсім не червоного, а якогось блідо-жовтуватого кольору. Ну, ти й ковтнув.

Он нарешті якась літня жінка з господарчою картатою торбинкою і складеною парасолькою таки не витримала, почала виховувати власницю собаки. Та відгавкується, пес теж насторожився, підвів голову. От якщо вона зараз нацькує пса на літню даму, що буде? Викликать міліцію? «Сержант пономаренко, на вісімнадцятому маршруті покусаніє человека собакою. Під'їдьте розберіться...» Ага, саме охота зараз тому пономаренкові пхатися на залиту водою зупинку тролейбуса. Чи, може, у таких випадках тролейбус робить екстрену зупинку? де? ми ідемо зараз якимсь довжелезним звивистим підйомом, за вікнами темно, тільки дерева й кущі мокро виблискують у світлі фар автомобілів, які обганяють нас, поспішаючи вгору. Ще звивина й іще, як у мозку в генія, чесне слово.

Нарешті поворот, майже під прямим кутом, а за ним невдовзі й зупинка. Хамка з бультер'єром залишає салон, уже тепер сама тягнувши пса, якому виходити на дощ вочевидь не хочеться. Літня жінка з картатою сумкою, осмілівши, викрикує їй услід якісь образливі слова та фрази, сердито жестикулюючи парасолькою, із якої летять бризки на інших пасажирів. Хазяйка бультер'єра озирається, вигукує: «Сама ти така...» і силоміць стягує пса сходами донизу, в неосвітлені калюжі на хіднику. Двері тролейбуса зачиняються. «Наступна зупинка – Вулиця Баггавутівська!» Ото ще назва. Святий Баггавуте, помилуй мене... Але звідси, здається, уже дві чи три зупинки до метра. Великі розлогі дерева, рідкі ліхтарі, якийсь металевий паркан із протилежного боку вулиці. Деякі спини-пасажирів розпростуються, підводяться зі своїх місць, лаштуються виходити і, врешті, підсмикнувши коміри, натягнувши каптури та розчепірюючи над головами парасолі, пірнають у темряву чергових зупинок, які тепер пішли густо, одна за одною. У салоні лишаєшся тільки ти й чоловік із задертою головою біля протилежного вікна. Он із кабіни визирає водій, точніше, жінка-водійка. Вона вдивляється в напівтемряву, намагаючись розгледіти вас: «пасажирів, слідує конечна!..» Чоловік біля протилежного вікна раптом злякано схлипує, крутить головою. «А стадіон "Спартак" уже проїхали?» Він схоплюється з місця, біжить до кабіни й починає про щось перемовлятися з жінкою-водійкою, час від часу показуючи назад, через плече, запитуючи, перебиваючи і скрушно знизуючи плечима: як же я так, як же це...

Тролейбус причалює, чоловік, і далі зойкаючи, вискакує в розверзті двері й зникає в темряві. «метро "Лук'янівська"!» – уже тільки для тебе одного

повідомляє жінка-водійка, відчиняючи загорожку й виходячи з кабіни. На ній оранжева безрукавка й брудні засмальцьовані рукавиці, якими вона зараз буде від'єднувати штанги від дротів.

Ти виходиш прямо в калюжу, не надто глибоку, десь так по кісточки, якраз урівень із бортами твоїх черевиків. Трішки дощової рідини влилося всередину, заструменіло по шкарпетці. Ч-чорт, яка вона холодна... Бігом уперед, до рятівних скляних дверей, ні, не «макдональдса», а тих, поруч, о, а вже міліцейські сержанти (і пономаренко серед них) контролюють вхід, це значить, десь дванадцята добігає. гарно собі посиділи... Так, зараз напустити на обличчя максимально тверезий вираз і ще – не дихати, ні в якому разі не дихати, не вдихати, не видихати, жетон із кишень, блискавично його у щілину (о, вдалося потрапити з першого разу!) – і вниз чарівними рухомими сходами, порожніми, майже порожніми, онде далеко внизу кілька постатей сходять на твердь підземну, та ще позаду тебе чуються вгорі голоси, останні пасажирів цієї доби, яка ось-ось закінчиться. Ти не біжиш, а лише досить швидко йдеш донизу, притримуючись лівою рукою, та над головою в тебе все ж таки вмикається й лунає записане на плівку попередження про те, що бігти сходами ескалатора заборонено, бо це може спричинити травмування себе або інших пасажирів, яких, щоправда, від тебе в радіусі метрів тридцяти немає жодного. Тож ти досягаєш нижньої сходинки, так нікого й не травмувавши, і саме вчасно, бо з тунелю долинає ревище потяга, який о такій порі проїздить тут один раз на п'ятнадцять чи й на двадцять хвилин, тож потрібно поквартитися, підбігти, послизаючись на полірованому граніті перону, рвучко завернути під колону й улетіти, трохи захакавшись, у роззявлені двері абсолютно порожнього вагона. Можна присісти десь тут, ближче до дверей, поки потяг усе одно стоїть, машиніст же дарма риметься зі словом «гуманіст», він, напевно, чекає тих далеких останніх пасажирів, чиї голоси залишилися в тебе за спиною, за поворотом, загрузнувши у складках ескалатора. Але ні, гуманізм виявляється нетривалим, у вагоні лунає: «Обережно, двері зачиняються!», і ви, набираючи швидкість, улитаєте в тунель.

Так, зараз важливо бути пильним, щоб на п'яну голову не проїхати наступну станцію (до неї, правда, ще далеченько) бо там потрібно буде зробити пересадку на іще один, такий самий останній чи передостанній, потяг, інакше до Святошина доведеться діставатись іншим способом, невідомо яким, бо на таксі в тебе немає, залишилося гривень, може, зо п'ять, ніхто за таку суму не повезе тебе через пів-міста, та й Оксана тебе теж не зрозуміє, якщо ти відчиниш двері десь годині так о третій ночі. Але ні, он уже пролунало оголошення про наступну зупинку, тож треба підвестися й вийти в гостинно розверзті двері, за спиною чується ще одне оголошення: так-так, «Обережно, двері зачиняються, наступна станція "Театральна"... Що? А це ж яка? У голові магнітофончик слухняно прокручує попереднє, неуважно прослухане повідомлення, точнісінько як на автовідповідачі в телефоні: «Станція "Львівська брама", технічна зупинка». Оце так!.. Що ж робити? Що це за станція?!

Потяг відходить повз тебе в овальну глибину тунелю, пролітають самотні постаті пасажирів в освітлених вікнах вагонів – і настає майже цілковита темрява. Під ногами – Якась цементова підлога, суха й холодна, ти відчуваєш це дуже виразно обома ногами, особливо лівою, тією, яку промочив, ступаючи з тролейбуса в калюжу. Коли ти переступаєш із лівої на праву, твої підшви з похрупанням давлоть якісь грудочки, хочеться

вірити, що це лише загуслий розчин. Темрява навкруги потроху звикає до твоїх очей – чи, може, навпаки? – і ти поступово починаєш бачити якісь темно-сірі колони, напевно, теж запліжені, із кінцями арматури, що стирчать угору й униз, їх слід обережно переступити, високо задерши ногу, щоб не зачепитися штаниною – і тепер можна роздивитися праворуч-ліворуч. Саме ліворуч, у суцільній темряві, яка там, ліворуч, перестає бути суцільною, можна побачити трішки світла, неначе каганець у великій скляній посудині. А підійшовши ще на кілька кроків, ти вже бачиш, що це округла заклена будочка, у якій сидить жінка в синій шинелі з петлицями співробітниці метрополітену і, присвічуючи собі ліхтариком, читає газету «Киевские ведомости». Почувши кроки, вона повертає ліхтарик у твій бік, висвітлюючи всього тебе з голови до ніг, і яюсь навіть не дуже здивовано промовляє:

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/oleksandr-rvanec/lv-vska-brama/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.